

**Til medlemmer, suppleanter m.fl. af
Vordingborg Kommunes Miljøråd**

Sagsnr.: 21-101812

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler

Jette Stauner

55 36 24 18

jsta@vordingborg.dk

10. maj 2023

Referat fra møde i Vordingborg Kommunes Miljøråd 8. maj 2023

Til stede: Eva Sommer-Madsen (næstformand, Vordingborg Kommune), Jan Nielsen (Danmarks Kano og Kajakforbund), Martin Vestergaard (Danmarks Naturfredningsforening), Bjarne Nielsen (Friluftsrådet), Tommy Clausen (Danmarks Sportsfiskerforbund), Christian Skotte (Danmarks Sportsfiskerforbund), Johnny Andersen (Danmarks Jægerforbund), Torben Hviid (Naturstyrelsen), Nicolai Oxholm Tillisch (Dansk Skovforening), Flemming Pagh Jensen (Dansk Ornitologisk Forening), Mads Brinck Lillelund (sekretariatet, Vordingborg Kommune), Katrine Ohm Dietrich (Biosfære Møn, Vordingborg Kommune), Rolf Hoelgaard (sekretariatet, Vordingborg Kommune), Carsten Horup (gæst, Vordingborg Kommune), Søren P. Sørensen (gæst, Vordingborg Kommune) og Jette Stauner (referent, Vordingborg Kommune).

Afbud: Anders J. Andersen (formand, Vordingborg Kommune), Jesper Øbo Johansen (Dansk Landbrug Sydhavsørerne) og Bo Kayser (Dansk Ornitologisk Forening)

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2. Referat fra møde i Miljørådet d. 13. marts 2023

Referatet er blevet skriftligt godkendt.

3. Bæredygtig Turismestrategi

Søren P. Sørensen fortalte om Vordingborg Kommunes Bæredygtig Turismestrategi og de supplerende projekter og tiltag, der bakker op om strategien.

Strategien er politisk godkendt i april 2021.

Blandt andet er ansøgningen til UNESCO om udvidelse af biosfæreområdet til også at indeholde Sydsjælland, og en ansøgning om Møns Klint som UNESCO Verdensarv en del af strategien. Begge sat på pause på grund af Vordingborg Kommunes økonomiske situation.

Se Søren's oplæg i bilag 1 og strategien i bilag 2.

Tommy Clausen spurgte om arbejdet inkluderende adgang til kysten, så f.eks. små veje repareres eller udvides ved behov. Dette er ikke en del af strategien.

I forlængelse af strategien skal der udarbejdes handlingsplaner for Møn og Sydsjælland, og iværksættes projekter og delprojekter. Nogle af projekterne vil blive forsinkede som følge af det iværksatte indkøbsstop i kommune for 2023. Et af projekterne fokuserer på "blå biodiversitet", og her er i samarbejde med 2 andre lande indsendt en EU-ansøgning om et stenrevsprojekt. Christian Skotte fortalte han havde idéer til et stenrevsprojekt, som han blev opfordret til at fremsende.

4. LIFE Orchids

Carsten Horup fortalte om EU-projektet 'LIFE Orchids', og hvilke tiltag, der vil blive gjort for at skabe sammenhængende naturområder på Østmøn. Det blev nævnt, at stort set alle naturtyper, der findes i Danmark, også findes på Østmøn, og at det især er naturtyperne 'kalk-overdrev', 5 orkidé-arter samt sommerfuglen sortpletlet blåfugl, der er i fokus i projektet. Men projektet skal også tage hensyn til at der er Danmarks største forekomst af skov-naturtypen 'bøg på kalk', så dens udbredelse også bevares.

De 5 orkidéarter er stor gøgeurt, hvidgul skovlilje, rød hullæbe, rød skovlilje samt pukkellæbe.

Østmøn er tidligere blevet kaldt enebærland, og det er dette landskabsudtryk projektet vil arbejde hen i mod.

Et supplerende opdrætsprogram for sortpletlet blåfugl igangsættes i samarbejde med UK, og præmien for at blive Danmarks vildeste kommune vil blive brugt i den sammenhæng.

Se Carstens oplæg i bilag 3.

5. Planer for statens arealer for Møn

Torben Hviid fulgte op på det tidligere oplæg om statens planer på Møn. Naturen er på den politiske dagsorden, så de driftsplaner staten traditionelt udarbejder, som gælder i 15 år, er under ændring og udvikling. Handleplaner for Natura 2000 gælder i 6 år, og 12 år for skovarealet. Men nogle emner og ønsker fra politisk hold "overhaler" planernes indhold, og må tilrettes. Den endelige form er endnu ikke fundet, men det nye der er på vej kommer til at hedde "Naturstyrelsens Forvaltningsplaner". Første høring af 22 forvaltningsplaner for urørt skov har været ude i høring. Alle forvaltningsplanerne vil følge de overordnede retningslinjer (https://naturstyrelsen.dk/media/296293/bilagb_endeligversion_overordnede_retningslinjer_for_uroert_skov_juni2021.pdf).

Der er sket et skifte i prioriteringen af statens fokus på statens arealer. Fokus er gået fra produktionsskove til mere fokus på biodiversitet og friluftsliv. Der arbejdes især med urørt skov i forskellige former, hvor fokus er på biodiversitet ved f.eks. at etablere træruiner, eller ved at fælde ikke-hjemmehørende nåletræarter.

Se Torbens oplæg i bilag 4.

6. Ekskursion den 12. juni 2023

Turen til Lindholm er sat på pause pga. Vordingborg Kommunes økonomiske situation. Vi gennemfører turen på et senere tidspunkt, formentlig i 2024.

I stedet går turen til Østmøn 12. juni med temaet "balancen mellem turisme og natur", og med udgangspunkt i de nye naturområder.

Dagens oplæg i dag er en teaser til ekskursionen.

Der bliver den 12. juni oplæg fra Dansk Kyst og Naturturisme vedrørende de to projekter >>Outdoorturismens aktiviteter og aftryk i Naturen<< samt >>Længe leve Landskabet<< med underprojektet "Længe leve Møn" som en af de valgte cases.

Vi skal også se på projektområdet for LIFE Orchids.

Planlægningen af ekskursionen er ikke helt på plads. Naturstyrelsen skal bl.a. involveres, og så bliver der snarest udsendt et program for ekskursionen til Miljørådet. Der vil blive tilmelding til ekskursionen, og suppleanter er velkomne.

7. Gensidig orientering

- Rolf Hoelgaard orienterede om Vordingborg Kommunes økonomiske situation, da en del af besparelserne berører det område, Miljørådet beskæftiger sig med. Der er besluttet et ansættelsesstop og et indkøbsstop, dog ikke for borgerrettede funktioner. Det gælder for hele 2023, med mindre de kvartalsvise budgetopfølgninger giver andre muligheder.
- Mads Brinck Lillelund orienterede om lavbundsprojekter i Vordingborg Kommune. Der er opnået tilsagn fra den statslige pulje til 8 projekter til et samlet beløb på 116 mio.kr. Status er at vi er i gang med at kontakte lodsejerne, og indkalde til borgermøder. Derfor holder vi 'kortene' lidt tæt til kroppen i forhold til de konkrete projektområder. Bilag 5 er et kort over lavbundsprojekterne.
- Eva Sommer Madsen orienterede om dagordenspunktet på Klima og Teknik Udvalgets møde den 3. maj 2023. Her blev truffet beslutning om en udvidelse af Vesthavnen med en 'Multiplier', så der er plads til de to store Power-to-X virksomheder, se bilag 6.
- Martin Vestergaard orienterede om DNs holdning til og arbejde i forbindelse med manglende afgræsning på forsvarets arealer på Kulsbjerg.
- Martin Vestergaard gav udtryk for DNs bekymring og reaktion på betydningen af havstigningerne for strandengsarealerne. DN gør opmærksom på, at det haster med tiltag for at fremme etableringen af nye arealer, der kan erstatte de oversvømmede sårbare strandenge.
- Mads Brinck Lillelund orienterede om Grøn Gas og de tilsyn der udføres med arbejdet omkring det kommunale naturareal, som gennemløbes af vandløbet Fladbækken. Hele området underbores, og i den forbindelse kan der forekomme såkaldte 'blowouts', hvor boremudder kommer op til overfladen. Se billeder i bilag 7.
- Katrine Ohm Dietrich fortalte at Biosfære Camp for 6. klasserne er aflyst i 2023 pga. den økonomiske situation.

8. Møder og ekskursioner i 2023

Følgende mødedatoer er tidligere besluttet:

- Ekskursion 12. juni
- Ekskursion 11. september
- Møde 13. november

9. Eventuelt

- Bjarne Nielsen gjorde opmærksom på Friluftsrådets Udlodningsmidler til Friluftsliv, der kan søges til lokale projekter. Ansøgningsfristerne er den. 15. juni 2023, og igen den 15. september 2023. Der er følgende puljer:
 - Fysiske rammer for friluftsliv
 - Vandfriluftsliv
 - Børn og unges friluftsliv
 - Nationale udviklingsprojekter (15. september 2023)Bjarne opfordrede til at dele informationen, så relevante brugere og ansøgere kunne få glæde af udlodningsmidlerne. Se bilag 8.
- Johnny Andersen gjorde opmærksom på fyrværkeri i Præstø, som i sommerhalvåret sker på det mest sårbare tidspunkt for ynglende dyr og fugle. Han opfordrede til handling for at få det stoppet. Der blev gjort opmærksom på, at Vordingborg Kommune ikke er myndighed på fyrværkeri, men at det er politiet og MSBr (brandvæsnet). Emnet er på dagsordenen på næste Klima og Teknik Udvalgsmøde.